

dvě objednávky jsou jedna z 2. listopadu 1929 a druhá z 27. listopadu 1929, takže neuplynuly ještě dva roky do doby, kdy byla žaloba podána (31. října 1931). Jsou zde tudíž dány všechny předpoklady pro použití § 87 písm. a) j. n., na který se žalující strana k odůvodnění příslušnosti odvolává.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.

D ů v o d y:

Otázka místní příslušnosti podle § 87 a) j. n. byla rekursním soudem správně posouzena a důvody napadeného usnesení nebyly vyvráceny vývody dovolacího rekursu. Nemá opory v zákoně tvrzení rekurentovo, že pro počítání dvouleté lhůty od poslední objednávky není rozhodující den podání žaloby, nýbrž že rozhoduje, kdy uplatněn důvod příslušnosti podle § 87 a) j. n. ve sporu. Záleží jen na tom, aby okolnosti, opodstatňující příslušnost soudu podle tohoto ustanovení, byly tu v době podání žaloby, a nesejde na tom, že žalobkyně jimi neodůvodnila již v žalobě příslušnost, poněvadž nemohla věděti, jaké stanovisko žalovaný zaujme k žalobnímu tvrzení, zejména z jakého důvodu vznese námitku místní nepřislušnosti (rozh. č. 4778 sb. n. s.).

Rekursní soud, zhodnotiv korespondenci, zjistil, že objednávky zboží i jeho převzetí (odeslání), jehož cena je žalována, jsou prokázány listinami, a že od posledních dvou objednávek do dne podání žaloby neuplynuly dva roky. Pokud rekurent toto zjištění napadá z důvodu, že nebylo prokázáno, že vlastnoručně podepsal objednávky jakož i ostatní korespondenci, brojí tím nepřipustně proti hodnocení důkazů rekursním soudem, zejména, když u soudu první stolice vadnost listinných důkazů z toho důvodu neuplatňoval. Poněvadž byly splněny i ostatní podmínky § 87 a) j. n., právem zamítl rekursní soud námitku místní nepřislušnosti.

Čís. 13033.

Provozována-li pod ohlášenou firmou veřejné obchodní společnosti živnost bankovní a směnářská již před účinností zákona ze dne 2. března 1933, čís. 44 sb. z. a n., nelze pokládati společnost za nový peněžní podnik provozující živnost bankovní a směnářskou, byť i nebyla protokolována.

(Rozh. ze dne 18. listopadu 1933, R I 1099/33.)

Rejstříkový soud usnesením ze dne 31. března 1933 zamítl pro tentokrát opověď veřejné obchodní společnosti s předmětem podniku »veškeré obchody bankéřské«. D ů v o d y: Podle § 19. zákona ze dne 2. března 1933 čís. 44 sb. z. a n., zakázáno jest do 31. prosince 1934 zříditi nový peněžní podnik (čl. LII. zák. čís. 54/32 sb. z. a n.), pokud se týče počítí s provozováním živnosti bankovní. V projednávaném případě jde o veřejnou obchodní společnost, jejímž předmětem podniku jest podle opovědi provozování veškerých bankéřských obchodů. Vzhledem k ustanovení § 19 zák. čís. 44/33 sb. z. a n., jenž

vstoupil v platnost dnem vydání, t. j. dnem 7. března 1933, nelze do 31. prosince 1934 novou obchodní společnost zabývající se živností bankovní zapsati do obchodního rejstříku. Rekursní soud napadené usnesení potvrdil.

Nejvyšší soud zrušil usnesení obou nižších soudů a vrátil věc prvému soudu, by nehledě k důvodům, pro které opověď zamítl, o ní po zákonu jednal a znovu rozhodl.

D ů v o d y:

Z obsahu dovolacího rekursu je patrné, že rekurenti uplatňují proti souhlasným usnesením nižších soudů důvod nezákonnosti ve smyslu § 46 (2) zákona ze dne 19. června 1931 čís. 100 sb. z. a n. Činí tak právem. Nižší soudy zamítly opověď veřejné obchodní společnosti, došlou na rejstříkový soud dne 28. března 1933, z důvodu § 19 zákona ze dne 2. března 1933 čís. 44 sb. z. a n., ježto předmětem obchodování jsou bankéřské obchody, a běží tedy o n o v ý p e n ě ž n í p o d n í k, pokud se týče o provozování živnosti bankovní, jehož zřízení do 31. prosince 1934 je zákázáno. Právní názor nižších soudů je potud mylný, pokud pokládaly opovězenou společnost za »n o v ý« peněžní podnik ve smyslu uvedeného zákona. Podle čl. 85 obchod. zák. veřejná obchodní společnost tu je, když dvě osoby nebo několik osob provozují obchodní živnost pod společnou firmou a když účast společníka není omezena na majetkové vklady. Rekurenti v opovědi zápisu společnosti tvrdí, že utvořili veřejnou obchodní společnost 1. února 1933, jež započala provozovati obchody dnem 9. února 1933, a připojili doklady o ohlášení bankéřské živnosti živnostenskému úřadu a certifikát berní správy, vesměs z doby před účinností zákona čís. 44/1933 sb. z. a n. K dovolacímu rekursu připojili rekurenti přílohy, které nemohou zůstatí nepovšimnuté (§ 40 (1) zákona čís. 100/1931) a které by mohly navštědčovati tomu, že společnost provozovala pod opovězenou firmou také bankéřské obchody již před účinností uvedeného zákona. Ode dne ohlášky živnosti stihá společnost povinnost platiti daň výdělkovou a má právo, aby byla zapsána do obchodního rejstříku (rozhodnutí čís. 1984 sb. z. a n.). Kdyby tedy bylo rejstříkovým soudem (po případě po konaném šetření) zjištěno, že rekurenti pod ohlášenou firmou skutečně provozovali živnost bankovní a směnářskou již před účinností zákona čís. 44/1933 sb. z. a n., to jest před 7. březnem 1933, nebylo by lze společnost pokládati za nový peněžní podnik provozující živnost bankovní a směnářskou, byť i nebyla protokolována. Neboť zápis veřejné obchodní společnosti do obchodního rejstříku není podmínkou její právní existence, je sice obligatorní, nikoli však konstitutivní (čl. 89, 85 obch. zák.). Jinak je tomu ovšem při zápisu společenstva nebo společnosti s ručením omezeným (§ 8 zák. z 9. dubna 1873 čís. 70 ř. zák. a § 2 zákona ze 6. března 1906 čís. 58 ř. zák.). Za onoho předpokladu nebylo by pak překážky, aby opovídající společnost nebyla zapsána do obchodního rejstříku, budou-li ovšem splněny též ostatní zákonné předpoklady pro zápis. Poněvadž dosavadní stav věci nedopouští

závěr, že tu byly předpoklady pro zamítnutí opovědi po rozumu § 19 zák. čís. 44/33 sb. z. a n., bylo usnesení nižších soudů pro nezákonnost zrušiti a naříditi rejstříkovému soudu další jednání a nové rozhodnutí.

Čís. 13034.

Ústředna akciové společnosti v Německu a její filiálka v Německu jsou podniky téže akciové společnosti, při nichž jediným právním podmětem jest akciová společnost, nikoliv její hlavní neb odštěpný závod.

Podle říšskoněmeckého práva může státi k soudu jen akciová společnost, pokud se týče její představenstvo, nikoliv filiálka banky pokud se týče její místní t. zv. představenstvo.

Podle říšskoněmeckého práva může kupec žalovati a býti žalován pod firmou svého odštěpného závodu, ovšem jen ohledně sporů, jež vznikly provozem tohoto odštěpného závodu.

(Rozh. ze dne 18. listopadu 1933, Rv I 335/32.)

* Žalobě Dresdener Bank, Filiale v Žitavě v Sasku, o zaplacení peněžitě pohledávky, bylo vyhověno soudy všech tří stolic.

Nejvyšší soud uvedl v otázce, o niž tu jde, v

důvodech:

Pokud jde o otázku, zda »Dresdner Bank, Filiale in Zittau«, vystupující jako žalobkyně, jest samostatným právním podmětem a jako taková oprávněna samostatně žalovati, nelze sdíleti právní názor nižších soudů i dovolatelův, že hlavní ústav »Dresdner Bank« v Drážďanech a pobočný ústav »Dresdner Bank Filiale in Zittau« jsou dva různé samostatné právní podměty a že by ku přenesení pohledávky s hlavního ústavu na pobočku a naopak, bylo zapotřebí cese. »Dresdner Bank« jest akciová společnost, kteréž patří nejen hlavní závod v Drážďanech, nýbrž i její pobočka v Žitavě. Právním podmětem jest jen majitel, t. j. akciová společnost »Dresdner Bank« a jejím jménem může na venek jednati, tudíž i žalovati její představenstvo (správní rada) (§§ 231 a 232 něm. obch. zák. a Staub, komentář k § 13 něm. obch. zák. pozn. 6), které jest společným ústředně i pobočce, což vidno i z toho, že je nutno každou změnu v představenstvu akciové společnosti opovědět nejen k obchodnímu rejstříku hlavního závodu, nýbrž i k rejstříku závodu pobočného (§ 13 něm. obch. zák.). Do obchodního rejstříku nelze zapsati »představenstvo« filiálky akciové společnosti, to jest osoby, jež filiálku spravují, její místní správu jako orgány banky obstarávají jsouce obchodními pomocníky a jen plnomocníky představenstva, nýbrž do obchodního rejstříku lze zapsati jen členy představenstva akciové společnosti (§ 201 něm. obch. zák.). Dlužno proto jak ústřednu »Dresdner Bank« v Drážďanech, tak i její Žitavskou filiálku považovati za podniky téže akciové společnosti »Dresdner Bank«, při nichž jediným právním podmětem jest akciová společnost »Dresdner Bank« a nikoli její hlavní nebo odštěpný závod. Státi k soudu, t. j. samostatně před sou-